

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А

від «____» _____ 2019 р. № ____

Київ

**Про затвердження Положення про постдокторантуру в закладах вищої
освіти та наукових установах**

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

Затвердити Положення про постдокторантуру в закладах вищої освіти та наукових установах, що додається.

Прем'єр-міністр України

О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від « » _____ . 2019 року № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про **програму постдокторантури** в закладах вищої освіти та наукових
установах

Загальні положення

1. Цим Положенням про **програму постдокторантури** в закладах вищої освіти та наукових установах (далі - Положення) визначається порядок організації, фінансування та реалізації в закладах вищої освіти та наукових установах програм постдокторантури, спрямованих на поглиблення наукових знань, здійснення наукової, науково-технічної діяльності, вирішення наукових та прикладних задач за спеціалізованою темою під керівництвом провідного вченого.
2. Метою програми постдокторантури є надання додаткових можливостей працевлаштування та професійного зростання вченим на початку наукової кар'єри (12 років з моменту отримання наукового ступеня доктора філософії або кандидата наук) (далі - постдокторант) та здійснення ними передових фундаментальних і прикладних наукових досліджень, шляхом залучення до закладів вищої освіти та наукових установ на конкурсній основі найбільш талановитих молодих дослідників.

3. У цьому Положенні **під постдокторантурою** розуміється наукова програма у закладах вищої освіти та наукових установах, що передбачає проведення постдокторантами оригінальних досліджень, отримання ними наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.

4. Постдокторант - переможець конкурсного відбору, який в установленому порядку приймається до закладу вищої освіти, наукової установи на посаду наукового співробітника за програмою постдокторантури.

Організація постдокторантури

5. Виконання наукового, науково-технічного дослідження за рахунок отриманого грантового фінансування постдокторантом здійснюється у постдокторантурі в закладах вищої освіти, що віднесені за результатами проходження державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності до категорій А, Б та наукових установах, які успішно пройшли державну атестацію за науковим напрямом.

6. Допуск до постдокторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення.

7. До участі в програмі постдокторантури запрошуються вчені, які відповідають наступним критеріям:

- наявність наукового ступеня кандидата наук, доктора наук або ступеня PhD., отриманого не пізніше 12 років до початку конкурсного відбору;
- вільне володіння англійською мовою (сертифікат IELTS не нижче 6.0 для громадян України);
- наявність не менше ніж трьох публікацій у міжнародних рецензованих виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science

(перший і другий квартилі) та які не є перекладами з інших мов, опублікованих не пізніше ніж за три роки до початку конкурсного відбору.

До участі в конкурсному відборі не допускаються особи, які раніше були переможцями програм постдокторантури.

8. Нормативний строк перебування у постдокторантурі становить два роки.

9. Постдокторант під час перебування в постдокторантурі призначається на посаду наукового співробітника керівником закладу вищої освіти, наукової установи за результатами конкурсного відбору.

10. Період перебування у постдокторантурі зараховується до стажу наукової роботи та загального трудового стажу.

11. Для постдокторанта вченою (науковою, науково-технічною) радою закладу вищої освіти, наукової установи (далі – Вчена рада) затверджується індивідуальний план наукового, науково-технічного дослідження та призначається науковий консультант з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем доктора наук.

12. Науковий консультант постдокторанта надає консультації щодо змісту і методології наукових, науково-технічних досліджень, контролює виконання індивідуального плану наукового, науково-технічного дослідження і відповідає перед Вченою радою за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового консультанта.

13. Науковий консультант може здійснювати наукове консультування не більше ніж двох постдокторантів.

14. На здійснення наукового консультування одного постдокторанта науковому консультанту відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада з урахуванням потреб постдокторанта та ефективності роботи наукового консультанта може відвести більшу кількість

годин навчального навантаження науковому консультантові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду закладу вищої освіти, наукової установи.

15. Постдокторанти користуються правами наукових працівників, визначеними Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою належного проведення наукових, науково-технічних досліджень постдокторанти також мають право на:

- 1) доступ до об'єктів дослідницької інфраструктури закладу вищої освіти, наукової установи;
- 2) доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти, наукових установах, бібліотеках і державних архівах України;
- 3) методичне і змістовне наукове консультування щодо власного дослідження від наукового консультанта;
- 4) участь у програмах академічної мобільності в межах наявних грантових коштів, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
- 5) авторське право та право інтелектуальної власності на науковий результат, отриманий в рамках проведення наукового, науково-технічного дослідження під час перебування в постдокторантурі відповідно до законодавства в сфері інтелектуальної власності;
- 6) належно обладнане місце у безпечних та нешкідливих умовах для проведення наукових, науково-технічних досліджень;
- 7) інші права, що передбачені індивідуальним планом наукового, науково-технічного дослідження, грантовими угодами, укладеними з закладом вищої освіти, науковою установою.

16. Постдокторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки наукових працівників, визначені Законом України “Про науково і науково-технічну діяльність” та посадовою інструкцією. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень постдокторанти також зобов'язані:

1) дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених закладами вищої освіти, науковими установами;

2) виконувати індивідуальний план наукового, науково-технічного дослідження та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого підрозділу закладу вищої освіти, наукової установи, який уповноважений для цього Вченою радою; **Індивідуальний план наукового, науково-технічного дослідження є обов'язковим до виконання постдокторантом і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.**

3) раціонально використовувати фінансові та матеріально-технічні ресурси відповідно до грантових угод та вимог законодавства;

4) надавати актуальну інформацію про виконання індивідуального плану наукового, науково-технічного дослідження;

5) захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей у Вченій раді. У разі якщо постдокторант не опублікує монографію в установлені строки або не запитує оцінку сукупності опублікованих наукових робіт, йому надається пільговий період в один рік без фінансування;

6) виконувати інші обов'язки, передбачені в індивідуальному плані наукового, науково-технічного дослідження, грантових угодах, укладених з закладом вищої освіти, науковою установою.

17. Заклад вищої освіти, наукова установа наділена такими правами:

- 1) здійснювати відбір кандидатів для постдокторантури відповідно до інституційних потреб, цілей і можливостей;
- 2) інтегрувати постдокторанта у внутрішню інституційну структуру для здійснення наукової, науково-технічної діяльності в закладах вищої освіти та наукових установах відповідно до законодавства;
- 3) вимагати актуальну інформацію та надання звітів відповідно до індивідуальних планів наукового, науково-технічного дослідження;
- 4) призначати членів комісії для проведення захисту постдокторантом своїх наукових досягнень відповідно до цього Положення;
- 5) інтегрувати результати постдокторських наукових, науково-технічних досліджень у діяльність закладу вищої освіти, наукової установи;
- 6) отримувати до 10% загальної суми грантових коштів, спрямованих на виконання наукового, науково-технічного дослідження;
- 7) користуватися іншими правами, що виходять із цього Положення і законодавства в сфері наукової та науково-технічної діяльності.

18. Заклад вищої освіти, наукова установа має такі обов'язки:

- 1) забезпечувати реалізацію прав постдокторанта, визначених цим Положенням, грантовими угодами та законодавством;
- 2) інформувати організатора конкурсу і постдокторанта про зміни, що відбулися в період перебування в постдокторантурі;
- 3) здійснювати моніторинг етапів виконання постдокторантом наукового, науково-технічного завдання відповідно до індивідуального плану дослідження наукового, науково-технічного дослідження;
- 4) створювати інституційні умови, необхідні постдокторанту для виконання наукового, науково-технічного дослідження;

- 5) організовувати захист наукових досягнень постдокторантів;
- 6) заохочувати наукові досягнення постдокторантів;
- 7) повертати грантодавцю стипендію, виплачену постдокторанту в рамках виконання наукового, науково-технічного дослідження, якщо після наданого пільгового періоду він не здійснив захисту наукових досягнень;
- 8) виконувати інші обов'язки, визначені цим Положенням, укладеними грантовими угодами та законодавством.

19. Постдокторант та заклад вищої освіти, наукова установа несуть передбачену законодавством відповідальність як за наукові результати, отримані під час перебування в постдокторантурі, так і за дотримання морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників.

Конкурсний відбір до постдокторантури

20. Правила допуску до постдокторантури затверджуються Вченою радою.

21. Конкурсний відбір проводить заклад вищої освіти, наукова установа.

22. До постдокторантури приймаються особи, які отримали ступінь доктора філософії (кандидата наук) не пізніше як за дванадцять років до моменту подання заяви про допуск до постдокторантури, мають наукові здобутки та опубліковані праці, і які отримали грантове фінансування на виконання наукового, науково-технічного дослідження.

23. Для допуску до постдокторантури заявник подає закладу вищої освіти, науковій установі розгорнуту пропозицію, в якій міститься план виконання наукового, науково-технічного дослідження, обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки до захисту наукових досягнень, та копію грантової угоди.

24. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх заявників заклад вищої освіти, наукова установа організовує їх розгляд провідними підрозділами закладу вищої освіти, наукової установи, в яких відбувається заслуховування наукових доповідей і шляхом голосування визначається можливість зарахування кожного заявника до постдокторантури, та подає висновки на розгляд Вченій раді.

25. Вчена рада в місячний строк розглядає висновки провідних підрозділів закладу вищої освіти, наукової установи щодо кожного заявника і приймає рішення про його зарахування до постдокторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності заявника призначає постдокторанту наукового консультанта з числа штатних наукових або науково-педагогічних працівників із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності та затверджується тема монографії, що подається постдокторантом до Вченої ради на розгляд до публікації. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом керівника закладу вищої освіти, наукової установи.

26. Переможцю конкурсного відбору забезпечується закладом вищої освіти, наукової установою:

- працевлаштування на кафедрі / науковому підрозділі закладу вищої освіти, наукової установи на підставі індивідуального трудового договору (контракту) терміном на два роки, з можливістю продовження до трьох років за умови позитивного рішення Вченої ради;
- щомісячна виплата стипендії в розмірі до (вказати суму виплати) протягом календарного року з наданням відпустки кількістю 30 календарних днів;
- не більше ніж одне відрядження протягом календарного року тривалістю не більше ніж сім днів з оплатою згідно з нормативними внутрішніми документами закладу вищої освіти, наукової установи;

- наявність необхідних матеріальних ресурсів на період постдокторантури (доступ до наукового обладнання та дослідницької інфраструктури, мережі інформаційних ресурсів тощо).

27. Із заявниками, які успішно пройшли конкурсний відбір та прийняті на програму постдокторантури закладу вищої освіти, наукової установи, укладається індивідуальний трудовий договір на період програми постдокторантури на умовах щорічної пролонгації за підсумками розгляду звіту про виконання роботи.

26. Одночасно в одному закладі вищої освіти, науковій установі не може бути більше п'яти постдокторантів.

Перебування в постдокторантурі та захист наукових досягнень

27. Постдокторант щорічно представляє результати проведених досліджень Вченій раді у формі підготовленого звіту про виконану роботу. До звіту про виконану роботу додається характеристика, підписана науковим консультантом.

Постдокторант може подати заяву про продовження участі в програмі за підсумками завершення другого року. Ця заява розглядається Вченою радою за умови його підтримки науковим консультантом.

28. Перебування у постдокторантурі завершуються публічним захистом наукових досягнень постдокторанта.

29. Публічний захист наукових досягнень постдокторанта відбувається на засіданні Конкурсної комісії з публічного захисту наукових досягнень постдокторантів (далі – Комісія) у вигляді представлення опублікованої монографії, або сукупності опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях наукових праць.

30. Оpubлікована монографія повинна відповідати вимогам до опублікованої монографії, що подається на здобуття наукового ступеня доктора наук, що подається на здобуття наукового ступеня доктора наук, затвердженим центральним органом виконавчої влади в сфері освіти і науки (чинний наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17.10.2012 № 1112).

31. Сукупність наукових статей складається з мінімум 10, пов'язаних з темою наукового, науково-технічного дослідження, опублікованих після захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук або доктора філософії, з яких не менше 5 - без співавторів, 5 статей в міжнародних наукових виданнях. Оцінка опублікованих наукових статей повинна проводитися відповідно до вимог, встановлених Вченою радою.

32. Комісія призначається керівником закладу вищої освіти, наукової установи за поданням Вченої ради і складається з 7 членів.

Члени Комісії призначаються з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем доктора наук із спеціальності, за якою виконано наукове, науково-технічне дослідження.

Членами Комісії не можуть бути:

наукові консультанти;

співавтори опублікованих праць постдокторанта.

33. За результатами публічного захисту наукових досягнень постдокторанта Комісія формує пропозиції щодо затвердження заключного звіту і пропонує ухвалити рішення про зарахування представлених постдокторантом наукових досягнень або про надання пільгового періоду для доопрацювання представлених наукових досягнень.

34. Вчена рада в місячний строк розглядає пропозиції Комісії приймає відповідне рішення. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом керівника закладу вищої освіти, наукової установи.

IV. Фінансування програми постдокторантури

35. Фінансове забезпечення програм постдокторантури здійснюється за рахунок:

- внутрішнього фінансування:

бюджетні кошти закладу вищої освіти (базове фінансування), наукової установи (згідно бюджетних програм);

- зовнішнього фінансування:

грантів Національного фонду досліджень України, головних розпорядників бюджетних коштів, міжнародних організацій тощо.

36. Програми постдокторантури зовнішнього фінансування можуть здійснюватися в рамках проектів, що фінансуються з державного бюджету, в результаті конкурсів проектів, організованих і проведених Національним фондом досліджень України, головними розпорядниками бюджетних коштів, а також в рамках проектів, що фінансуються за рахунок міжнародних організацій.

37. Конкурсний відбір проектів, що фінансуються з державного бюджету здійснюється Національним фондом досліджень України, головними розпорядниками бюджетних коштів, міжнародними організаціями відповідно до порядків проведення конкурсного відбору, затверджених в установленому законодавством порядку.

38. Вчений, що став переможцем за результатами конкурсного відбору проектів, подає заявку до закладу вищої освіти, наукової установи про допуск до постдокторантури.

39. Вчена рада закладу вищої освіти, наукової установи розглядає заявку на предмет відповідності заявника критеріям, визначеним цим Положенням, плану прийому постдокторантів, тематики проекту пріоритетним напрямом наукової роботи закладу вищої освіти, наукової установи.

40. Рішення про прийом до постдокторантури за рахунок зовнішнього фінансування приймає Вчена рада з обов'язковим повідомленням Міністерства освіти і науки України.

41. Після прийняття рішення Вченою радою про прийом до постдокторантури за рахунок зовнішнього фінансування між грантодавцем, постдокторантом та закладом вищої освіти, науковою установою укладається тристоронній договір фінансування програми постдокторантури, до якого додається індивідуальний план наукового, науково-технічного дослідження постдокторанта з вказаними: темою дослідження, визначеними цілями і завданнями, очікуваними результатами, показниками моніторингу, термінами подання річних звітів, етапами здійснення дослідження і тривалістю програми постдокторантури, розміром стипендії постдокторанта, витратами на проведення дослідження, відрядження, а також організаційними витратами, які повинні складати не більше 10% загальної суми постдокторського дослідження.

42. Конкурсний відбір на участь у програмі постдокторантури за рахунок внутрішнього фінансування здійснюється відповідно до цього Положення.

43. З переможцем конкурсу за рахунок внутрішнього фінансування на участь у програмі постдокторантури укладається договір про фінансування програми постдокторантури, до якого додається індивідуальний план наукового, науково-технічного дослідження постдокторанта з вказаними: темою дослідження, визначеними цілями і завданнями, очікуваними результатами, показниками моніторингу, термінами подання річних звітів, етапами здійснення дослідження і тривалістю програми постдокторантури, розміром стипендії

постдокторанта, витратами на проведення дослідження, відрядження, а також організаційними витратами, які повинні складати не більше 10% загальної суми постдокторського дослідження.

44. Фінансові ресурси, виділені для постдокторанта відповідно до договору про фінансування програми постдокторантури, не можуть бути використані для здійснення діяльності іншого постдокторанта.

45. Іноземні громадяни мають доступ до постдокторських програм, які фінансуються з державного бюджету, в рамках двосторонніх або багатосторонніх угод, на основі принципу взаємності.

